GAZETA KRAKOWSKA

Nro 91.

z KRAKOWA dnia 13 LISTOPADA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 4 Listopada.

Postanowieniem JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 18 Października r. b. mianowany iest Prezesem Trybunału Cywilnego Woiewództwa Krakowskiego W. JPan Trzetrzewiński, były Prokurator przy Sądzie Kryminalnym Woiewództw Krakowskiego i Sandomierskiego.

Kommissyia Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego

Przedstawiony sobie przez Władzę Duchowną Dyecezyi Płockiey opis odznaczaiącey się gorliwości Kollatora Kościoła parafiialnego we wsi Ciechcinie, w osnowie następuiącey:

Z Płocka d. 17 Września.

" Kiedy w kraiu naszym czwarta część naymniey Kościołów przez czas lub wypadki woyny zniszczonych, z trudnością dźwignąć się może, z powodu, iż rzadko się zdarza, aby potrzebne koszta nie przenosiły możności parafian, godnym iest publiczney wiadomości znakomity przykład hoyności W. Tadeusza Przybylskiego, dziedzica dóbr Ciechcina, Borukowa i Godowa w Obwodzie Płockim leżących.

" W pierwszey z tych wsi Kościół niegdyś przez Jana Borukowskiego, Biskupa Przemyślskiego, Podkanclerzego Koronnego, zmarłego w roku 1584, fundowany, po ostatniey iego roku 1719 reparacyi, do takiego przed dwoma laty przyszedł spustoszenia, iż mury upadkiem groziły, wszystkie zaś Plebańskie zabudowania ogniem spłonęły. — W. Przybylski przeięty maxymą naddziadow naszych, doświadczeniem stwierdzoną, iż co się na chwałę Boską łoży, to Bog zwiększaiąc maiątek, wynagradza, chciał mieć wyłącznie zasługę restauracyi wspomnionego Kościoła. — Mury ankrami uięte, i skarpami umocnione, dach nowy dany, wśród którego wznosi się wieża nakształt piramidy blachą pobita, i galeryią żelazną obwiedziona, cmentarz obmurowany, co wszystko przeszło czterdzieści kilka tysięcy wydatków pociągnęło. — Lecz nie przestał na tem: wewnątrz sprawił nowe organy, ambonę, ławki, chorągwie, zakrystyią tak bogatemi i licznemi opatrzył apparatami, iż z wie-

łą katedralnemi iść może w porównanie. Za każdą swoią do Gdańska pątrożą, która corocznie odbywa, nowy Kościołowi przywozi upominek. Między temi wymienić należy piękny krzyż bursztynowy, półtory ćwierci łokcia wysoki. Nadto wybudował z drzewa pod gontami plebaniią, do ktorey wchod wybrukować kazał: postawił szpital, szkółkę, dom dla organisty, tudzież dla Plebana wszystkie budowle gospodarskie. Do uporządkowania i zasadzenia drzewami owocowemi ogrodu Probeszcza zachęca i pomocą swą wspiera. — Jeśli pobożna iego gorliwość nie wielu znaydzie naśladowcow, niech przynaymniey hołd powinny wdzięczność odbiera.,,

Kommissyia Rządowa osądziła bydź godnym podania do wiadomości publiczney.

Minister Prezyduiący:
Stanisław *Grabowski.*
Zastępca Sekretarza Jnego
S. *Deszert.*

Kuryier Litewski z dnia 14 (26) Października r. b. umieścił obszerny opis wyprowadzenia z Kościoła S. Kazimierza w Wilnie, zwłok szanownych ś. p. Biskupa Kijowskiego i Czerniechowskiego Tomasza Ujeyskiego, zmarłego w roku 1689. o którym wspomnieliśmy w Nrze 122 Gazety Warszawskiey z dnia 1 Stycznia r. b. Wyprowadzenie to nastąpiło dnia 16 (28) Lipca przy ciągłey assystencyi iednego Kapłana i Kleryka w przeciągu całey drogi z Wilna do Łucka. Wszędzie, którędy te szanowne zwłoki prowadzono, przyymowane były z dzwonieniem po wszystkich kościołach tak Łacińskich iako i Unickich. Za przybyciem zaś do granic dyecezyi Łuckiey, przy zgromadzonem niezmiernem ludu pobożnego mnostwie i licznem Duchowieństwie obu katolickich obrządow, trumna ze zwłokami na 6ściokonny karawan złożona, i ciągle przez 14 wiorst aż do miasta Kowla processyonalnie przeprowadzona, w Kosciele parafialnym na przyoranym wspaniale katafalku wystawioną została, gdzie przez dwa dni odbywało się nabożeństwo żałobne. Dnia 27 Lipca (8 Sierpnia) stanął karawan z trumną pod Łuckiem. Tam na trzy wiorsty przed miastem JW. Nominat Biskup Koadjutor JX. Michał Piwnicki oczekuiący z naylicznieyszym Klerem świeckim i zakonnym, przy pochodniach i biciu we dzwony po wszystkich Kościołach, w uroczystey exportacyi przyprowadził trumnę aż do podwoiow Bazyliki Katedralney, przy których go zmienił JW. Biskup Sufragan Podhorodeński, wprowadzaiąc pontyfikalnie niesiony na ramionach 6ciu Kapłanow tak drogi skład do Kościoła, przyczem JX. Magister teologii i Professor Seminaryum Łuckiego Sylwestrowicz miał nader tkliwą mowę. Nazaiutrz dnia 28 Lipca (9 Sierpnia) od godziny szey zrana poczynaiąc, odbyło się żałobne nabożeństwo. Powszechnie wielbiony Pasterz dyecezyi Łuckiey JW. Cieciszowski, po pięcioletniey swoiey w Katedrze niebytności dla słabości zdrowia, tyle się tego dnia uczuł mocnym na siłach, iż nietylko mogł niespodziewanie przybydź na całe nabożeństwo do Kościoła, lecz nawet sam *Castrum doloris* rozpoczął, a w tem należeli za wspołcelebrantow JW. Biskupowi Cieciszowskiemu, JW W. Biskup Sufragan Podhorodeński, Nominat Biskup Koadjutor Piwnicki, oraz Prałat

Metrop. Warszawski, Nominat Infułat Zamoyski Gutkowski z Prałatem Dziekanem Katedralnym Łuckim Skirniewskim. Po skończonem nabożeństwie i krótkiem kazaniu, w dalszą drogę karawan z trumną uroczyście za miasto wyprowadził, iak dnia poprzedzaiącego wprowadzał JW. Nominat Biskup Koadjutor Piwnicki. Nareszcie dnia 5 (17) Sierpnia wieczorem stanął karawan z trumną pod Żytomierzem, gdzie przed miastem powitał zwłoki szanowne Pasterza Naddziadow tey dyecezyi w czuley przemowie, JX. Kaznodzieia Karmelitów bosych z Berdyczowa, po którey ruszyła parada przez całe miasto przy odgłosie muzyki na przemian ze śpiewakami przygrywaiącey, aż do bramy katedralney, przy którey oczekuiący JW. Biskup Sufragan Podhorodeński, za zniesieniem trumny z karawanu przez 6ciu Kapłanow, w sam Kościoł wprowadził. Dnia zaś 6 (18) Sierpnia, po odprawionem żałobnem nabożeństwie i odśpiewaniu konduktu ostatecznego, trumna opatrzona dwiema pieczęciami, Biskupią i Kapitulną, umieszczona w framudze na ten cel za szklanemi drzwiami po prawey stronie wielkiego ołtarza w Prezbiterium sporządzoney, tam na zawsze zamkniętą została.

„ W tym całym obchodzie (pisze na końcu Kuryier Litewski) nic opuszczonem nie było, coby do większey iego świetności służyło. Naypierwsi powiatów i Guberniy urzędnicy, między któremi wiele znacznieyszych familiy na ten obchod umyślnie ze stron naydalszych, mało maiąc na tem, że i w Łucku na temże nabożeństwie iuż byli, do Żytomierza przybyło, ubiegali się nawzaiem o dostarczenie cugów swoich pod karawan z trumną ś. p. Biskupa Ujeyskiego, łącząc się z ludem pobożnym w składaniu wszędzie hołdu czci powinney zwłokom świątobliwym, iak przystało na nieodrodnych potomków tego prawowiernością słynącego narodu, który niegdyś z Monarchą swoim o kilka mil od granic oyczystych w uroczystey processyi pieszo na przyięcie błogosławionych ostatków S. Woyciecha, Arcybiskupa Gnieznieńskiego i Floryana męczennika wychodził. A wszystko się tu odbyło, iak może bydź naygodniey łaski Nayiaśnieyszego Monarchy, który na takowy obchód Miłościwie zezwolił: Pasterza Dyecezyi Łucko-Żytomierskiey, koszta potrzebne w tym celu znoszącego, i katolickiey pobożności, która się w tem zdarzeniu nayświetniey wydała. „

Z Petersburga d. 7 Października d. K.
(z Kuryiera Litewskiego.)

Rządzący Senat przez Ukaz z dnia 28 Września obwieścił o uznaniu P. Karola Lenarzen, Ajentem konsularnym Stanów Ziednoczonych Półnecney Ameryki w Kronsztadzie.

Z Orenburga donoszą pod dniem 9 Września, iż w ciągu miesiąca Sierpnia z tamteyszego dworu zamianowego wyszła karawana, z 502 wielbłądów złożona, ładowana towarami Rossyyskiemi za summę 176.627 rubli 40 kop.; przeznaczona iest do Chiwy, idzie zaś pod kierunkiem naczelnika imieniem Seitnasar Alanasarowa. Z Petropawłoska pod d. 25 Sierpnia donoszą, iż w przeciągu tego miesiąca wyszły z tamteyszego domu zamianowego 2 karawany: iedna, na 83 wielbłądach, idzie do Kokanii, 2ga na 30 wielbłądach, przeznaczona do Taszkentu.

Donoszą z Porchowa pod dnia 11

Września, iż burza straśliwa, z grzmotem i piorunami, trwała w tem mieście od godziny 1 w nocy do 5 z rana. Zabici zostali mąż i żona; dwie córki, przy nich znayduiące się, przez kilka dni były ogłuszone, iakaby bez pamięci ale potem do życia i przytomności przywrócone zostały.

Z listów, odebranych z naszych koloniy Amerykańsko-północnych, dowiaduiemy się o mnóstwie kości Mamutowych na górach, leżących po nad rzeką Kuskochaną, niedaleko warowni Alexandrowskiey.

Wyszedł tu 4ty i ostatni tom przekładu na ięzyk Rossyyski Iliady przez P. Martinowa.

Ktokolwiek w ciągu teraźnieyszego lata uważał na Newę dostrzegał, bez wątpienia, małey liczby okrętów, z czego mógł się zrodzić nieprzyiemny wniosek o handlu. Ale sama iey bystrość, szybkie ładowanie okrętów, i niezwłoczne expedyowanie przez urzędy celne, sprawuią to, że okręty na iednem mieyscu nie zatrzymuią się, a następnie mniey się dały dostrzegać.

Z Paryża d. 28 Października.

Kawaler de los Rios, nadzwyczayny Poseł Hiszpański przy Dworze Angielskim, miał u Monarchy naszego oddzielne posłuchanie.

Jeżeli nie zmieni się powietrze, tedy Król uda się przyszłego miesiąca na 7 dni do Fontainebleau.

Ces. Rossyyski Szambelan Hr. Modena przybył tu od 4 dni z pismem od swoiego Monarchy.

Przedwczoraj Xżę August Pruski odiechał ztąd na powrot do Berlina.

P. Straford Canning, Poseł Angielski przy Porcie Otomańskiey, przybył do Kale i z Marsellii odpłynie do Stambulu.

Guwerner Xcia Reichstadt (syna Napoleona) przybył tu przed 5ciu dniami z Wiednia.

P. Lafayette odiechał do swey maiętności Lagrange.

Rozporządzeniem Królewskiem urządzona iest szkoła dla młodych maytków, ktorzy kształcić się będą na officerów morskich. Branemi będą z maytków 3ciey klassy od 20 do 24 lat i obowiązać się muszą do 8mioletniey służby.

W imieniny Królewskie d. 4 Listopada otworzony zostanie w nowey giełdzie trybunał handlowy.

Wiadomo, iż Baron Dupin w konserwatoryum Paryzkim otworzył bezpłatne lekcyie jeometryi i mechaniki dla artystów i rzemieślników. Te lekcyie wychodzą teraz poiedyńczo drukowane, każda obeymuiąc naywięcey dwa arkusze, nie kosztuie jak 40 centimów, aby młodzieży niebyły trudnemi do nabycia. Podobneż nauki zaprowadzone będą w 60 rękodzielnych i handlowych miastach.

W nocy na 20 b. m. upadł w Maubeuge i okolicach tak wielki śnieg, iż drogi okrył.

W Lionie d. 21 zaczął się wznosić Rodan, a nazaiutrz rano pękły 4 łuki pięknego Morand mostu; część przedmieścia znayduie się w wodzie i ieden dom się obalił. Dotąd niewiadomo ieszcze o żadney znaczney szkodzie.

Za sprzedarz przez publiczną licytacyią biblioteki po zmarłym Professorze Langlés zebrano 117,628 1/16 Fr.

Zapowiedziano tu nowe prowincyio-

nalne listy na wzór listów sławnego Paskala, który takowe przeciw ówczesnym Jezuitom pisał.

Pięćdziesiąt ośm mieszkańców w Les Cayes (na Haity) uchwali d. 26 Czerwca r. b. adres do P. Jsambert, tuteyszego Adwokata, uwielbiaiąc iego zasługi w obronie, wyprowadzonych z Martyniki kolorowych ludzi. P. Jsambert otrzymał w tych dniach ten adress.

Tuteyszy związek za Grekami odebrał od Jenerała Roche następuiący list z Nauplii pod d. 17 Września (5 dawnego kalendarza: "Oblężenie Missolongi nie iest ieszcze zniesione, ale Grecy bronią się z nadnaturalnem męztwem, które okazuie cuda połączoney wiary z miłością oyczyzny. Jbrahim Basza w przechodzie swoim do Misitra (Sparty) spalił wieś liczącą 150 rodzin i mieszkańców do niewoli zabrał. Rząd posłał dziś rano z nowo utworzonego pułku 350 ludzi i 20 kanonierów z dwiema działami dla uderzenia na Tryppolizę, gdzie Jbrahim niezostawił iak 150 zdrowych i do 400 chorych lub ranionych żołnierzy. Kolokotroni postępuiąc za woyskiem Egipskiem, korzysta z każdy okazyi, którą mu nieprzyiaciel nastręcza, do walczenia go. Tego rana odwiedził mnie waleczny Kanaris. Lubo przy swoim przedsięwzięciu spalenia flotty w Alexandryi opuszczony był obu innych palnych statków, zapalił iednak swóy przyczepiwszy go do fregaty Egipskiey, lecz Arabowie potrafili zawczasu ogień ugasić. Ratował się na łodzi i dostał się szczęśliwie do swey flotty; Tureckiego zaś maytka, którego przy wnyściu do portu w niewolą zabrał, uwolnił. W nocy prosił Kapitana Tombasi o danie mu palnego statku i pozwolenie udania się ieszcze do portu, zwłaszcza, iż Egipcyianie spuszczaiąc się na ściąganie go przez swóy bryg, niebędą się mieli na baczności. Lecz mu niepozwolono pod pozorem, aby go nie wystawić na niebezpieczeństwo; Kanaris wyznaie iednak w swoim rapporcie, iż nie są mu tayne powody tego odmówienia. Kanaris chce udać się do Paryża, dla podziękowania osobiście związkowi za mianą o iego synie staranność. Smiałość Kanarisa ma coś cudownego; posiada wielki gieniusz i rozsądek. Flotta Amerykańska, składaiąca się z liniiowego okrętu o 104 działach, iedney fregaty i dwóch korwet, przybyła do 12 b. m. do naszego portu. Komodor Rodgers, którego na iego okręcie powitałem przyiął mnie z honorowem odznaczeniem. W krótce potem przybyły na iego okręt członki rządu, w towarzystwie Prezesa i Viceprezesa Senatu z kilku Senatorami, których uczęstował. Gdy się oddalały, pozdrowionemi zostały 17 z dział wystrzałmi i za pierwszym wystrzałem wywieszona została na maszcie bandera Grecka. Wały twierdzy odpowiedziały tyluż wystrzałami. Komodor odwiedził nawzaiem, w towarzystwie 60 officerów, członki rządu. Grecy byli nadzwyczay ucieszonemi; pomiędzy obiema narodami zachodzi nayzupełnieysza zgoda, i mówią, iż Konsul Amerykański mieszkać będzie w Nauplii. W Lewancie pozostanie Amerykańska korweta."

Z Madrytu d. 20 Października.

Król powróci dnia 5 przyszłego miesiąca do stolicy, i zapewne przez zimę w niey zabawi.

Dnia 14 obchodzona była w stolicy rocznica Króla, który w tym dniu zaczął 42 rok życia. Z powodu tey uroczystości nędzni wieśniacy przy Toledo, ubogie rodziny w Madrycie, sieroty i wdowy, szpitale, klasztory, i t. d. hoynie udarowane zostały. W Eskurial obchodzony był ten dzień nader okazale. Posłuchanie u Króla, który zupełnie wyzdrowiał, było bardzo świetne. Jenerałowie porucznicy Campo Sagrado, Carvaial i Bassecourt otrzymali wielkie krzyże orderu Izabelli, chociaż, iak statut wymaga, nieodbyli w Ameryce kampanii. Oczekiwane przebaczenie nie było ogłoszone; lecz zapewniaią, iż niezadługo nastąpi. P. Zea Bermudez iest wszelako iedynym Ministrem, który obstaie za tym poiednawczym środkiem, i będzie ieszcze musiał stoczyć walkę z swoiemi kollegami; posiada on iednak większe u Króla zaufanie niż dawniey i niepowiedły się wszelkie stronników Apostolskiey junty spiski przeciw temu Ministrowi. Junta doradcza iest ciągle bardzo czynną. X. Canedo Arcybiskup w Burgos, który w mieysce Arcybiskupa Saragossy członkiem tey junty był mianowany, złożył także ten urząd, na który zapewne Biskup Malagi (Martinez) powołany zostanie.

Zwolna nabieraią sprawy prywatne więcey bezpieczeństwa i umysły zaczenaią mieć więcey ufności. Porządek iest ściśley utrzymywany i admiaistracyia stalsza. Rabusie po prowincyiach są dzielnie ściganemi. W stolicy panuie skrzętość; wszelako źle chętni niechcą się ieszcze uspokoić. Rozpuszczaią wieść, że między rządzem naszem i Nuncyuszem Papiezkim zachodzi niezgoda, i staraią się wmowić w Króla, iż Junta doradcza, iest pierwszym krokiem do konstytucyi reprezentacyyney.

Posłowie północney Ameryki i Szwedzki nie znaydowali się w Eskurial przy ucałowaniu ręki Królewskiey.

Kompaniia wysp Filipinskich ma bydź zniesiona i handel tameczny wolny nawet dla obcych okrętow.

Do Hawanny ma bydź czwarty transport woyska i liczniejszy od poprzedzaiących posłany.

Jezuici znacznie się tu pomnażaią. Niedawno przy rozbieraniu domu, dla postawienia innego na iego mieyscu, znaleźli pełny kufer złotych pieniędzy, lecz musieli go do skarbu oddać.

Zdaie się, że uwięzionym niedawno w Rzymie człowiekiem, który mieni się bydź posłańcem Boga, i t. d. nie iest kto inny, iak przed trzema laty w Luarca (Asturyi) uwięziony waryiat, nazywaiący się Jan Franciszek Rodrigo Fraga Sabatie, maiący 51 i bezżenny, który mienił się bydź Bogiem na ziemi, Królem nad Królami i Cesarzami, &c. Został na ówczas za szalonego uznany i z więzienia wypuszczony, i zapewne udał się do Stolicy Katolickiey dla powtórzenia tam swoich marzeń.

Z Londynu d. 25 Października.

Gazeta Dworska donosi, że J. C. K. M. byłemu swoiemu Posłowi w Portugalii, P. Edw. Thornton, dozwolił używać tytułu i herbu Hrabiego Cassilhas, które mu Król Portugalski udzielił, ale tylko w Portugalii.

Oprócz P. Ker Porter, który iako jeneralny nasz Konsul dla Kolumbii w Laguaira mieszkać będzie, odpłynął także

że na fregacie Pyramus P. Morier, który iako Kr. Kommissarz przy lidze Mexykańskiey w mieście Mexyku mieszkać będzie. — Słychać także iż wkrótce mianowany będzie Poseł do Bogota, a P. Hurtado iako Kolumbiyski będzie tu wkrótce uznany.

Z Glasgowa nadeszła tu nader smutna wiadomość, że parowy statek Kometa wiozący podróżnych z Jverness i William, w nocy dnia 21 b. m. tak mocno uderzyło statek Ayr, iż we dwoch minutach 60 podróżnych zatopionych zostało, z ktorych 10 tylko wyratowano, a z tych dwoch zaraz umarło. Statek Ayr przybył w nader skołatanym stanie do Greenock.

W Dublinie panować ma zaraźliwa biegunka, na ktorą umarło iuż 40 osób.

Podług konsularnego doniesienia w Sierra Leone tak wielki tam panuie pomor, iż oddalaią się ztamtąd Europeyczykowie. Taż zaraza doszła nawet do przylądka Mazurado.

Mechanik w Leeds wynalazł dowcipną machinę, ktora wstrzymuie pocztowy woz od wywrotu. Składa ona się z dwoch sztuk żelaza, które uczepione są u dwoch obręczy w gorze wozu i około stopy nad ziemią się unoszą. Gdy woz nachyli się na bok, wypuszcza machina lewar i podnosi go do prostości. Ta machina może sama lub za kierunkiem woźnicy działać, i iest skuteczną chociażby nawet oś pękła lub inny iaki z przyczyny drogi nastąpił przypadek.

Biega tu xiążka bez tytułu i napisu drukarni, ktora zawiera imienną listę osob w Londynie, ktore systematycznie zaciągaią długi i ich niepłacą. Pierwszy iey Nmer zawiera 4000 takich nazwisk, których chcianoby przez ten sposób naprowadzić na drogę uczciwości.

Pogłoska, iakoby Lord Cochrane poroźnił się z Rejentem Brazylii, zdaie niezasługiwać na wiarę; Lord ten posprzeczał się tylko z niektóremi Brazyliyskiemi Ministrami, których Rejent nielubi, ale dla ich wpływu oddalić niemoże. Cochrane miał przed wyiazdem kilka rozmów z Rejentem, i domyślać się należy, iż przyięcie propozycyi od Grekow Rejenta Brazylii nie obraziło. Czas odiazdu iego do Grecyi nie iest wiadomy, ale pewnie nastąpi, gdyż dwoch swoich krewnych do towarzyszenia sobie zamowił.

Nadeszłe tu listy z Smirny donoszą, iż rząd Turecki zakazał wywozu iedwabiu.

Wczoray rozchodziła się tu wieść, że wielki parowy okręt, który przeznaczony był dla Greków, sprzedany został Baszy Egipskiemu.

Grecki komitet w Bostonie otrzymał listy od Jenerała Jarvis, Kapitana Miller i Doktora Howe, wszystkich trzech Amerykanów, ktorzy udali się do Morei dla poświęcenia się sprawie Greków, w ktorych donoszą, iż mimo złego uzbroienia Grecy bronią się iako męże, a niektorzy z nich iako prawdziwi bohaterowie. Z tem wszystkiem lękać się potrzeba, aby walka z Turkami na długo się niepociągnęła, ponieważ zawsze w stanie są nowych dostawiać ludzi. W Grecyi znayduie się teraz siła z 200,000 ludzi, ktora wprawdzie nienaylepsza, ale wyrownywa Tureckiey.

Podług doniesienia z Santa Marta (w Kolumbii) tworzy się tam związek na wystawienie 50 korsarskich okrętów, które

krążyć maią między Kadyxem i wyspą Kuba, w ciaśninie Gibraltarskiey i w wodach wysp Balearskich.

Podług doniesień z Nowegojorku rząd Mexykański odkryć miał spisek, który już był dosyć rozgałęziony i na którego czele znaydowało się kilku Xięży; zamiarem iego było okrzyknąć Cesarzem Mexyku Jnfanta Hiszpańskiego Karola. Kilkunastu głównych iego naczelników przywieziono już do stolicy. — W przeciągu 3 miesięcy od Kwietnia do 30 Czerw: wywieziono z samego Nowegoiorku 25 mill. funtów bawełny. — Xżę Bernard Sasko-Weimarski przybył do ostatniego miasta w swey podróży przez północną Amerykę.

Między Rzeczpospolitemi Kolumbiią i połączonych prowincyy środkowey Ameryki zawarte zostało odporne i zaczepne przymierze.

Z Włoch d. 20 Października.

Dnia 11 b. m. Król Neapolitański pracował długo z Ministrem spraw zagranicznych, a potem prezydował w Radzie stanu. Około południa wyprawiony został nadzwyczayny goniec do Wiednia.

Gazeta Florencka zawiera list Kapitana Sardyńskiego liniiowego okrętu, Kawalera Sivori, do ieneralnego Konsula Sardyńskiego w Liwornie, pisany z przed portu Maltańskiego dnia 6 Października, w którym donosi o stoczoney potyczce z flotyllą Deia Trypolitańskiego, po którey przywrócone zostały dawnieysze przyiacielskie stosunki pomiędzy obiema rządami. Na dzień przed tą potyczką rząd Niderlandzki odnowił dawnieyszy traktat z Deiem za opłatą 5000 piastrów. Nazaiutrz zaś po niey przybył do Trypolu Neapolitański okręt Wezuwiusz. Dey bacząc na ogień Sardyńskich okrętów odstąpił zaraz od żądanych od Króla Neapolitańskiego 100,000 piastrów i przestał na dawniey umowionym rocznim haraczu po 12,000 piastrów.

Handlowy dom w Wenecyi odebrał następuiące doniesienia z Grecyi: Dnia 21 Września Seraskier przypuścił powszechny szturm do Missolongi. Rzeź była straszna; 2500 Turków leży pod wałami zabitych, a reszta ucieka. Osada Grecka otrzymała morzem z Etoli wsparcie. Seraskier Reschyd Basza cofnął się dopiero w ostatniem niebezpieczenstwie. W Morei Jbrahim Basza znayduie się w Nawarin, a Trypolizzę zaieli znowu Grecy.

Z Hagi, d. 28 Października.

Deputacyia od obu izb Stanów ieneralnych miała dziś zaszczyt służyć J. K. Mci odpowiedni adres na mowę zagaiaiącą ich posiedzenia. Drugiey izbie złożony już został budżet na rok następuiący.

Nowa fregata Sambra została d. 26 szczęśliwie z warstatu Amsterdamskiego spuszczoną. Więcey tam ieszcze budowanych iest podobnego rzędu okrętów.

Znakomity handlowy Dom w Leodyium oznaymił list następuiący osnowy: "W porcie Mahon (na wyspie Minorce) na okręcie Minerwa d. 5 Października 1825. „Płynąca z Smirny Niderlandska fregata Dianna zawinęła do portu tuteyszego. Kapitan iey powiada, iż Grecy tryumfuią: flotta Egipska powróciła do Alexandryi, a Turecka do Stambulu. Flotta Grecka z poświęceniem tylko kilkunastu statków zdobyła 60 przewozowych okrętów."

DODATEK
DO № 91.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 13 LISTOPADA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z Rzymu d. 18 Października.

Zapewnić teraz możemy z autentycznego źródła, że zdrowie Oyca Sgo istotnie się polepsza, i zdaie się, że wkrotce wyzdrowieie, bo oświadczył, iż zamyśla piękną część iesieni na wsi przepędzić. W tych dniach przypuścił obecnych tu Biskupów do ucałowania nóg.

W Faenza, głównem siedlisku Karbonarów, zaszły zaburzenia i nastąpiły wystrzały do niektórych rządowi przychylnych osób.

Rzekomemu wysłańcowi Greckiemu Chiefala czyli Kaifala nakazano oddalić się z państwa Rzymskiego.

Założone przez Oyca S. nowe Kollegium pod kierunkiem Kardynała Bertazzoli, przyniesie pożądane owoce zwłaszcza w wydziale medycznem, który dotąd był zaniedbany.

W Lungara, niedaleko pałacu Salvigi założony został fundament na nowy port na Tybrze.

Od brzegów Menu d. 2 Listopada.

N. Król Bawarski wyznaczył kommissyią pod swoią prezydencyią dla zaprowadzenia oszczędności w woysku, ponieważ Stany na ostatniem zgromadzeniu uczyniły uwagę, iż dotychczasowy woyskowy budżet iest za wysoki.

Podług prywatnego listu z Minchen owdowiała Krolowa otrzyma na mieszkanie Wircburg z 200,000 ZR. wdowiey pensyi. S. p. Król na kilka dni przed śmiercią darował iey zamek Tagernsee. Z własnoręcznego rachunku tego Monarchy okazuie się, iż w miesiącu Wrześniu pomiędzy ubogich rozdać kazał w cichości 80,000 ZR. a od początku Października aż do śmierci 12,000 ZR. Osobiste iego wydatki w przeciągu tego czasu niewynosiły iak 400 ZR. które w karty przegrał.

J. C. Wysokość Wielki Xżę Konstanty z małżonką swoią, Xiężną Łowicką, przybył dnia 24 z. m. do Drezna i wysiadł do gościnni pod znakiem miasta Wednia. Dnia 25 i 26 iedli oboie obiad u N. Króla.

Od granic Tureckich d. 20 Października

Z Zante piszą pod d. 19 Września: Wysłana przez komitet związku we Fran-

cyi za Grekami wyprawa dziś tu przybyła, a poiutrze chce do Napoli di Romania odpłynąć. Wyprawa ta składa się z pułkownika, kilkunastu officerów i podofficerów od artyleryi, iednego lekarza, dwoch chirurgów i pewney liczby rzemieślników, jako to: laboratorów, kowalów, ruśnikarzów, &c. Rząd Angielski nieczynił żadney trudności w pozwoleniu tey wyprawie zabawienia tu dni kilka, dla nabrania świeżey żywności. — Neapolitański Jenerał Rosarol udał się wczoray w wieczor ztąd do Gastuni, dla dostania się ztamtąd lądem do Napoli di Romania. Podług wywiedzeń, które wcześniey zasiągnął, dróga tam bydź zupełnie bezpieczna, gdyż zabrał z sobą swe dzieci, a pomiędzy niemi 8letniego chłopca. — Nadeszłe prosto z Napoli di Romania listy donoszą, iż Ibrahim Basza stoi ieszcze pod Trypolizzą. — Grecy chcą Molino obwarować.

Rozmaitości.

Servandis Civibus.

Zalecana przez P. Burdach *Artemisia vulgaris* (Bylica pospolita) w wielkiey chorobie naszey S. Walentego zwaney, gdy w praktyce moiey pomyślnieysze okazywać zaczyna skutki; gdy nadto doświadczeniami uczonego Hufelanda świeżo ogłoszonemi chwaloną iest; sądzę iż pożądaną dla dobra cierpiących uczynię przysługę, uwiadomiaiąc o sposobie iey używania. Korzonki rośliny tak pospolitey w kraiu naszym, zbierać wypada w miesiącu bieżącym, zebrane i z ziemi na sucho oczyszczone, w cieniu suszą się, potem proszkuią, który en nakoniec za herbatę lub napóy się używa. — Drachma, czyli Gran Sześdziesiąt maiey więcey na dwie do trzech uncyi wody dostatecznemi są. Można zamiast wody i piwo bądź proste bądź dubeltowe używać. Ci co częściey napadom tey okropney ulegaią chorobie, pewnieyszych spodziewać się mogą skutków, pozostaiąc w pokoiu ogrzanym, w łóżku ciepło przykryci dla tego aby pożądany i zbawienny przytym pot lekki nastąpił, ten albowiem nietylko ulgę, ale nawet uchylenie paroxyzmów ułatwia. Dla wzmocnienia leczenia zamierzonego, dodawać zwykłem i Kąpiele ciepłe z ziela Bylicy, które w osobach delikatnych osłabionych, dla dzieci i kobiet wielce użytecznemi są. —

W Krakowie d. 10 Listopada 1825 r.

Dr. Soczyński.

Dziennik Rzymski zawiera następuiącą wiadomość o wielkich skarbach, które w Seraiu Stambulskim są chowane: Jest zwyczaiem w Turczech, iż każdy Sułtan odkładać musi co rok pewną kwotę pieniędzy na zachowanie w komorze skarbu, i im więcey odkłada, tem za szczęśliwsze poczytywane iest jego panowanie. Odkładka każdego Sułtana wynosić ma 3 mill. talarów. Przełożony rzerzańców czyni co rok spis złożonych worków (każdy obeymuie około 200 tal.) i zamyka ie w skrzyni, na którą Sułtan otoczony wielkiemi urzędnikami pieczęć przykłada. Po śmierci Sułtana zamykana iest ta komora, Wielki Wezyr i inni urzędnicy, opieczętowawszy ią, zawieszaią na iey drzwiach napis: Tu iest skarb po Sułtanie N. Takowe skarby są święte i w nayw iększey tylko potrzebie kraiu może ich panuiący Sułtan użyć. — Liczą 41 Sułtanów, którzy po obaleniu Cesarstwa Greckiego w r. 1453 przez Ma-

homeda 2go panowali, i sądzą, iż w 41 sklepach znayduie się 125 do 150 mill. talarów w gotowiźnie, które zupełnie nieużytecznemi leżą.

Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę dnia 13 b. m. daną będzie reprezentacya Wielkiey Traiedyi w 5 aktach z francuzkiego Tomasza Kornela przełożona: *Hrabia Essex.* — JP. Winnicka, w roli Elżbiety Krolowey Angielskiey, będzie miała zaszczyt polecić się względom Szanowney Publiczności.

W przyszły Wtorek dnia 15 b. m. na benefis Antoniego Zawadzkiego daną będzie historyczna Melo Drama w 3 aktach, z francuzkiego P. Pixerecourt na język Polski przełożona: *Ruiny Babilonu,* czyli *Giafar i Zaida.*

UWIADOMIENIE.

Karol Tannenberg, nauczyciel ięzyka Francuzkiego, ma zaszczyt donieść Prześwietney Publiczności, iż iest w chęci nauczania w mieście tuteyszem ięzyka Francuzkiego wedle naynowszey metody Akademii Paryzkiey. Wiadomość o iego mieszkaniu powziąść można w Redakcyi Gazety Krakowskiey.

UWIADOMIENIE
O LOTERYI.
Ciągnienia
Wielkiey Loteryi w Wiedniu u Synów Daniela Coith na

DWA

NAYPIĘKNIEYSZE i NAYWIĘKSZE TAMECZNE DOMY,

stoiące na placu Graben zwanym, pod L. 1122 1123 iuż nieodzownie nastąpią:

Pierwsze na dniu 17 Listopada r. b., zaś Drugie w dniu 4 Stycznia roku nadchodzącego.

Główny Trefer tey Loteryi stanowi, rzeczone dwa Domy, z których czysty dochód roczny wynosi do Złp. 80,000 a za które, handlowy dom Synów Daniela Coith, urzędownie gwarantuie za okazaniem i odstąpieniem wygrywaiącego losu, wyliczyć natychmiast w gotowiźnie Złot: Ryńsk: 300,000 w Cwancygierach, które na Polską monetę 1,300,000 mówię Milion Trzykroć Sto Tysięcy Złotych Polskich czynią.

Oprócz głównego Trefera, są pieniężne wygrania, po Złot: Reńsk: 50 000. 20,00 ó 10,000. 5000. 1000. 500. 200. 100. i tak stopniowo, aż do Złot: Reńsk: 20 w Wiedeńskiey Walucie, na 3571 losów przypadaiące. — Daley, 10,000 treferów w złocie, przeznaczone na 10,000 Freylosów czerwonych po 1000. 300. 200. 100. 50. 20. 10. 5. 2. Czerwonych Złotych i ½ Souveraind'ora w złocie, ktore wszystkie bez wyiątku wygrać muszą, za których każdy graiący dostarczony mieć będzie ieden bezpłatnie, kto aż do dnia 15 Października r. b. kupi i zapłaci 10 sztuk losów czarnych, po upłynieniu zaś tego terminu, tylko przy zakupieniu sztuk 15 losów takowych. — Oprócz tego, będą na końcu wyciągnięte, 20 Premiow dla losów w obydwóch ciągnieniach nie wyszłych, każda po Złotych Reńsk: 1000 w Wied: W.

Przy pierwszem ciągnieniu, wyciągnięte będą wygrania pieniężne, po Złotych Reńsk: 50.000. 10.000. 5000. i t. d. w Walucie Wiedeńskiey, i 10,000 czerwonych Frey losów, na które wszystkie, wygrania przypadaią w złocie.

Przy drugim ciągnieniu, wygrane będą DWA DOMY i reszta pieniężnych Treferów po 20,000. 10,000. 5000. i t. d. w Walucie Wiedeńskiey. Na koniec 20 Premiów, po Złot: Reńsk: 1000 w Wiedeńskiey Walucie, na losy po obu ciągnieniach w kole pozostałych.

Los kosztuie Złot: Reńsk: 15 w W. W. Plan obszerny tey Lotteryi i losów, dostać można w Krakowie w handlu Macieia Wentzel, przy głównym Rynku pod L. 18.

Z Dodatku do Gazety Wiedeńskiey pod d. 28 Lipca, 6 i 13 Sierpnia 1825.

Doniesienie

O Lotteryi dwóch bardzo pięknych w Galicyi leżących posiadłości, wielkiego Państwa

DUBIECKO i Wsi SLIWNICA,

u A. C. Schrama w Wiedniu.

Lotterya ta w stósunku maley ilości 120,296 sprzedaynych losów i 8052 gratysowych, posiada znaczną ilość, bo 12,071 dobrze uposażonych treferów; ztąd okazuie się, iż prawie na każdy dziesiąty los przypada wygrana, przez co dla graiących zwiększa się bardzo podobieństwo wygraney; oprócz tego ieden los przez oznaczenie przed i potreferów 22 razy nawet wygrać może.

Przebieg wygranych:

1 Trefer na wielkie państwo DUBIECKO, za które ofiarowana iest summa wykupna	w W. W. ZR.	150,000
1 Trefer na piękną Wieś SLIWNICA, za którą ofiarowana także iest summa wykupna	— — —	50,00.
1 Trefer w gotowiznie	— — —	20,000.
1 Trefer ditto	— — —	10,000.
1 Trefer ditto	— — —	5000.
1 Trefer ditto	— — —	3000.
1 Trefer ditto	— — —	2000.
4 Trefery ditto po 1000	ZR. w W. W.	4000.
8 Treferów ditto po 500	ZR. w W. W.	4000.
1958 Treferów ditto po 200	aż do 12 ZR.	29,323.
2042 przed-i potreferow	od 1000 aż do 12 ZR.	38,696.
8052 Treferów w Złocie od 100 aż do 1 Duk: w kwocie 8356 Sztuk C. K. ważnych Dukatów czyli	w W. W.	94,000
12,071 Tref: w summie	ZR. W. W.	410,02.

Każdy zakupuiący gotowizną 10 losów otrzyma czerwono-drukowany gratysowy los, dopóki oznaczona ich liczba nie będzie rozebrana.— Do tych wygrywaiących losów przywiązane są premie po 100, 50, 25, 10 aż do 1 Dukata w złocie, i muszą przynaymniey ieden Dukat wygrać, bo należą tak do ciągnienia na wygrane w złocie, iako też do głównego ciągnienia na dobra i pieniądze iak czarne losy.

Ciągnienie nastąpi w Wiedniu d. 10 Stycznia 1826. Jeden los kosztuie tylko 10 ZR. w W. W.

A. C. Schram.

W Krakowie dostać rzeczonych losów można w Kantorze JP. Antoniego Hölzel.

DONIESIENIE.

W Sukiennicach w Rynku miasta Krakowa dnia 15 Listopada b. r. o godzinie 9tey rano przez Licytacyią w drodze exekucyi sądowey sprzedarz odbędzie się: Komód, Stolików, Krzeseł, Kanap, Zegaru, Sukien, Bielizny i innych, zagotową zapłatę w monecie Courant. — W Krakowie dnia 11 Listopada 1825 r.

Skorczyński, Kom: Sąd.

Podpisany maiący dwóch Buhaiów do sprzedania ieden Tyrolski lat kończy 4ry, drugi czarny Szwaycarski maiący lat 3. Życzący sobie kupić ma się udać przy ulicy Kanoniczey Nro 172 do podpisanego. — W Krakowie dnia 11 Listopada 1825 r.

S. Skułdycki.